

**Elektrik Projelerinin Hazırlanması ve Elektrik Tesislerinin
Gerçekleştirilmesi Sürecinde Güç Faktörünün İyileştirilmesi ile
İlgili Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ**

Elektronik Resmi Gazete
17.02.2000 Perşembe
Sayı: 23967 (Asıl)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından:

Madde 1- 16/2/1983 tarihli ve 17961 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Projelerinin Hazırlanması ve Elektrik Tesislerinin Gerçekleştirilmesi Sürecinde Güç Faktörünün İyileştirilmesi İle İlgili Tebliğ'in değişik 1 inci maddesi aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 1- Kurulu gücü veya besleme transformatörlerinin toplam kurulu gücü 50 kVA ve bunun üstünde olan elektrik tesislerinde kompanzasyon tesisi yapılması zorunludur."

Madde 2- Aynı tebliğ'in değişik 5 inci maddesi aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 5- ALÇAK GERİLİMDEN (1 KV VE ALTI) BESLENEN TESİSLERDE KOMPANZASYON"

Madde 3- Aynı tebliğ'in değişik 5.1 inci maddesi aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 5.1.- Kurulu gücü veya besleme transformatörlerinin toplam kurulu gücü 50 kVA ve daha büyük olan abonelerin alçak gerilimli baradan beslenmesi durumunda, kompanzasyon tesisi projesi, aşığıda belirtilen esaslara göre yapılmalıdır."

Madde 4- Aynı tebliğ'in değişik 5.1.1 inci maddesi aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 5.1.1.- Projesi yapılacak tesisin güç katsayısı Cos () 0,95 (dahil) ile 1,0 arasındaki bir değere yükseltilecek şekilde gerekli kondansatör gücü hesaplanmalıdır."

Madde 5- Aynı tebliğ'in değişik 5.1.3 ncü maddesi aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 5.1.3- Reaktif enerji kompanzasyonunda esas; kompanzasyonun mümkün olduğunca tüketici cihaza yakın yerde yapılmasıdır. Bu nedenle deşarj lambalı armatürler, klima cihazları, su temini için tesis edilecek motopomplar, v.b. cihazların münferit olarak kompanse edilmesi tavsiye edilir. Ancak münferit kompanzasyon yapılması durumunda kondansatörler, devreye yük ile birlikte girip çıkacak şekilde tesis edilmelidir. Reaktif güç kompanzasyonu, merkezi ve otomatik olarak da tesis edilebilir."

Madde 6- Aynı tebliğin değişik 5.1.5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 5.1.5- Tesiste bulunan cihazların (makine, motor v.b.) güç katsayısı bilinmiyorsa, omik dirençli yüklerin güçleri hesaba katılmayarak, başlangıç güç katsayısı için ölçme ile bulunacak değerler baz alınacak, bunun mümkün olmadığı durumlarda makinelerin güç ve devir sayıları dikkate alınarak yaklaşık başlangıç güç katsayıları belirlenecek ve Madde 5.1.1.de belirtildiği şekilde projelendirilecektir."

Madde 7- Aynı tebliğin değişik 5.1.6 inci maddesinin 1 inci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 5.1.6- Sabit kondansatör grubu, öncelikle güç transformatörünün boştaki sabit reaktif kayıplarını kompanse edecek şekilde hesapla bulunacak, bu hesabın yapılmadığı durumlarda, kompanzasyon sisteminde yalnızca sabit grup devredeyken elektrik tesisinin güç faktörü istenilen değerde kalmak şartıyla, güç transformatörünün anma gücünün yaklaşık %3'ü ile %5'i arasında seçilen birinci kondansatör grubu sabit ve sürekli olarak işletmede kalacak, öbür gruplar otomatik olarak devreye girip çıkacak şekilde tesis edilecektir. Sabit grup, ana otomatik şalterden önce veya sonra bağlanabilir. Sabit grubun ana otomatik şalterden önce bağlanması durumunda gerekli teknik emniyet tedbirleri (uyarı levhası, v.b.) alınmalıdır. Sabit kondansatör gücü, sistemde istenmeyen harmoniklerde rezonansa sebep olmayacak şekilde hesaplanmalıdır."

Madde 8- Aynı tebliğin değişik 5.1.7. nci maddesinin birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 5.1.7- Başlangıçta çekilecek güç az da olsa, kompanzasyon panosu tam güce göre hesaplanarak projelendirilmelidir. Kompanzasyon tesisinin gücünün hesaplanmasında kondansatörlerde zamanla meydana gelecek değer kayıpları, ilgili standartlar ve imalatçı firma kataloglarına göre göz önünde bulundurulmalıdır. Sistemde reaktif güç artışını gerektirecek bir güç artışı olduğu zaman panoya gerekli kondansatör ve donatımı eklenmelidir."

Madde 9- Aynı tebliğin değişik 5.2 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 5.5.2- Kurulu gücü veya besleme transformatörlerinin toplam kurulu gücü 50 kVA'nın altında olan abonelerin alçak gerilimli baradan beslenmesi durumunda (12.7.1998 tarihli ve 23400 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'te belirtilenler hariç) abonelerin kompanzasyon tesisi yaptırımları zorunlu değildir. Yaptırılması durumunda, kompanzasyon projeleri aşağıda belirtilen esaslara göre hazırlanmalıdır."

Madde 10- Aynı tebliğin değişik 5.2.1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 5.2.1- Kompanzasyon projesi Madde 5.1 (Madde 5.1.12 hariç) de belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak hazırlanmalıdır."

Madde 11- Aynı tebliğin değişik 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 11- YÜKSEK GERİLİMDEN (1 kV'UN ÜSTÜ) BESLENEN TESİSLERDE KOMPANZASYON"

Madde 12- Aynı tebliğin değişik 6.1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 6.1- Kurulu gücü veya besleme transformatörlerinin toplam gücü 50 kVA ve bunun üstünde olan tesislerin yüksek gerilim (Y.G.) barasından beslenmeleri durumunda, kompanzasyon projesi aşağıda belirtilen esaslara göre yapılmalıdır."

Madde 13- Aynı tebliğin değişik 6.1.1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 6.1.1.- Tesisin güç katsayısı 0,95 (dahil) ile 1,0 arasındaki bir değere yükseltilecek şekilde gerekli kondansatör gücü hesaplanmalıdır."

Madde 14- Aynı tebliğin değişik 6.2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 6.2- Kurulu gücü veya besleme transformatörlerinin toplam kurulu gücü 50 kVA ve bunun üstünde olan, yüksek gerilim barasından beslenen ve darbeli akım çeken ark fırını gibi tesisleri bulunan abonelerin kompanzasyon tesisi projeleri yapılırken, enerji sağlayan kuruluşların, (TEDAŞ Müesseseleri/Bağlı Ortaklıkları, Görevli Şirketler, Otoprodüktörler v.b.) sözü edilen abonelerin enerji gereksinimlerinin karşılanabilmesi için uyulmasını zorunlu gördüğü hususlar göz önünde bulundurulmalıdır."

Madde 15- Aynı tebliğin değişik 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 7- ALÇAK GERİLİMDEN (1 KV VE ALTI) BESLENEN TESİSLERDE KOMPANZASYON"

Madde 16- Aynı tebliğin değişik 7.1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 7.1.- Kurulu gücü veya besleme transformatörlerinin toplam kurulu gücü 50 kVA ve daha büyük olan abonelerin alçak gerilimli baradan beslenmesi durumunda, kompanzasyon tesisi projesi, Madde 5.1'de (Madde 5.1.2, Madde 5.1.5 ve Madde 5.1.9 hariç) ve aşağıda belirtilen esaslara göre yapılmalıdır."

Madde 17- Aynı tebliğin değişik 7.1. inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 7.1.1- Mevcut tesislerde, tüketiciye ait aktif ve reaktif sayaçlarla veya pens kosinüs fmetre v.b. ölçü aletleri ile belirli zamanlarda ölçmeler yapılarak en düşük güç katsayısı belirlenmeli, bu değer 0,95 (dahil) ile 1,0 arasında bir değere yükseltilecek şekilde gerekli kondansatör gücü hesaplanmalı ve tesis edilmelidir."

Madde 18- Aynı tebliğin değişik 7.2 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 7.2- Kurulu gücü veya besleme transformatörlerinin toplam kurulu gücü 50 kVA'nın altında olan tesislerin alçak gerilimli baradan beslenmeleri durumunda

kompanzasyon tesisi yaptırımları (12.7.1988 tarihli ve 23400 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik"te belirtilenler hariç) zorunlu değildir. Ancak kompanzasyon yapılması durumunda, bu tesisin projesi Madde 5.2.1 ve Madde 7.1.1'de belirtilen esaslara göre hazırlanmalıdır."

Madde 19- Aynı tebliğin değişik 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 8- YÜKSEK GERİLİMDEN (1 KV'UN ÜSTÜ) BESLENEN TESİSLERDE KOMPANZASYON"

Madde 20- Aynı tebliğin değişik 8.1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 8.1.- Kurulu gücü veya besleme transformatörlerinin toplam kurulu gücü 50 kVA ve bunun üstünde olan tesislerin yüksek gerilim barasından beslenmesi durumunda kompanzasyon tesisi projesi Madde 6.1, Madde 7.1.1. ve Madde 7.1.2'deki esaslara göre yapılmalıdır."

Madde 21- Aynı tebliğin değişik 8.2 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 8.2.- Kurulu gücü veya besleme transformatörlerinin toplam kurulu gücü 50 kVA ve bunun üstünde olan, yüksek gerilim barasından beslenen ve darbeli akım çeken ark fırını gibi tesisleri bulunan abonelerin kompanzasyon tesisi projeleri, Madde 6.2'de belirtilen esaslara göre yapılmalıdır."

Madde 22- Aynı tebliğin değişik 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 10- Daha önce onaylanmış elektrik projeleri ile daha önce yapılmış olan elektrik tesislerine ait kompanzasyon projeleri, bu tebliğin yayımlandığı tarihten itibaren en geç altı ay içerisinde onaylatılmalı ve söz konusu kompanzasyon tesislerinin yapılması ve geçici kabul işlemi bir yıl içerisinde tamamlanmış olmalıdır."

Madde 23- Aynı tebliğin değişik 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 11- Kompanzasyon tesisi projelerinin onaylanması ile tesislerin geçici kabul işlemleri Bakanlıkça veya verilmiş yetkiye göre enerji sağlayan kuruluşlar tarafından yapılır."

Madde 24- Aynı tebliğin değişik 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 12- Enerji sağlayan kuruluşlar, kompanzasyon tesislerini belirtilen süre içinde kurmayan abonelerin elektriğini kesebilirler."

Madde 25- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.